

РЕШЕНИЕ

№ 36730

гр. София, 23.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 36 състав, в
публично заседание на 25.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наташа Николова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **5398** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 46 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).
Образувано е по жалба на Г. У. (G. U.), [дата на раждане], гражданка на Р. федерация, чрез адв. С. У., срещу Заповед № 513з-4413/21.04.2026 г. на началник на отдел „Миграция“ при Столична дирекция на вътрешните работи, с която на основание чл. 26, ал. 2, във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ е отказано предоставянето на право на продължително пребиваване в Република България по заявление с вх. № 100776/19.03.2026 г.

В жалбата се поддържа, че оспорената заповед е незаконосъобразна поради допуснати съществени нарушения на изискванията за форма и мотивираност на административния акт, съществени нарушения на административнопроизводствените правила и неправилно приложение на материалния закон. Твърди се, че административният орган не е посочил конкретно правно и фактическо основание за отказа, както и че неправилно е приел, че жалбоподателката не е осъществявала дейност като търговски представител. Поддържа се, че при наличието на издаден от Българската търговско-промишлена палата сертификат № 597/20.02.2026 г. административният орган не е имал правомощие да извършва самостоятелна преценка относно изпълнението на изискванията по чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ. Искане се отмяна на оспорения административен акт и присъждане на направените по делото разноски.

В съдебно заседание жалбоподателката не се явява лично, като се представлява от адв. У., който поддържа жалбата по изложените в нея съображения.

Ответникът, редовно призован, се представлява от юрк. И., който оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско

възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

На 19.03.2026 г. жалбоподателката е подала в отдел „Миграция“ – СДВР заявление с вх. № 100776/19.03.2026 г. за предоставяне на право на продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ. Към заявлението е представен сертификат № 597/20.02.2026 г., издаден от Българската търговско-промишлена палата, удостоверяващ регистрацията на търговско представителство и качеството на жалбоподателката като негов представител.

В хода на административното производство, с уведомително писмо рег. № 513000-24443/01.04.2026 г., от жалбоподателката са изискани доказателства за извършената от нея като търговски представител дейност в периода от 01.05.2025 г. до момента на извършване на проверката, във връзка с изпълнението на програмата за дейността на представителството. На 07.04.2026 г. жалбоподателката е представила длъжностна инструкция за длъжността „Търговски представител“.

Въз основа на събраните в административното производство данни административният орган е приел, че представеният документ не установява конкретно участие и принос на жалбоподателката в дейността на търговското представителство и че не са представени доказателства за проведени срещи, сключени договори или други осъществени взаимоотношения с български партньори, от които да се установи реално извършвана дейност като търговски представител. Поради това е достигнал до извода, че не е изпълнено изискването на чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ, и на това основание е постановил оспорения отказ.

Заповедта е връчена на Г. У. (G. U.) на 30.04.2026 г., което се удостоверява от положения от нея подпис.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна, адресат на оспорения административен акт, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК и срещу акт, подлежащ на съдебен контрол.

Разгледана по същество, същата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът проверява законосъобразността на административния акт на всички основания по чл. 146 АПК, независимо дали са посочени от оспорващия. При тази проверка съдът следва да установи дали актът е издаден от компетентен орган, при спазване на установената форма и административнопроизводствените правила, в съответствие с приложимите материалноправни разпоредби и с целта на закона.

По отношение на компетентността на издателя на акта съдът не констатира нарушение. От представените по делото доказателства се установява надлежната компетентност на органа, издал оспорената заповед. Актът е постановен в писмена форма и съдържа данни относно адресата, фактическите обстоятелства, на които се основава, приложимите правни разпоредби и разпореденото с него. Поради това не се установява порок, водещ до нищожност на акта.

Възражението за липса на конкретно правно основание също е неоснователно. Макар в заповедта да е възпроизведен текстът на чл. 26, ал. 2 ЗЧРБ и да са посочени и останалите разпоредби, към които тази норма препраща, от съдържанието на акта по несъмнен начин се установява приложената от административния орган материалноправна хипотеза – чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ. Именно на това основание е било подадено заявлението на жалбоподателката и именно неизпълнението на изискванията, свързани с извършването на дейност като представител на чуждестранно търговско дружество, е посочено като фактическа причина за отказа.

Обстоятелството, че административният орган е възпроизвел съдържанието на чл. 26, ал. 2 ЗЧРБ, не води само по себе си до неяснота относно приложимата правна норма, доколкото в заповедта изрично е посочена връзката с чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ, а изложените факти са относими именно към тази хипотеза. Следователно адресатът на акта е могъл да разбере както правното основание за отказа, така и конкретното обстоятелство, което административният орган е приел за недоказано.

Неоснователно е и оплакването за липса на фактически мотиви. В заповедта е посочено кога е подадено заявлението, на какво основание е поискано пребиваването, какъв документ е представен за доказване на това основание, какво е било изискано допълнително от жалбоподателката, какъв документ е представила тя в отговор на това искане и по какви причини административният орган е приел, че този документ не установява реално извършвана дейност като търговски представител. Посочено е и какви доказателства липсват според органа – за проведени срещи, сключени договори или други взаимоотношения с български партньори.

При тези данни не може да се приеме, че административният орган се е ограничил единствено до формално възпроизвеждане на законовата разпоредба. Мотивите позволяват да се установи логическата връзка между установените от органа факти и направения въз основа на тях правен извод, поради което изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК следва да се приеме за изпълнено.

Не се споделя и възражението, че административният орган не е имал правомощие да проверява реалното осъществяване на дейност от жалбоподателката поради издадения от БТПП сертификат. Разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ предвижда самостоятелно материалноправно основание за предоставяне на право на продължително пребиваване на чужденец, който е представител на чуждестранно търговско дружество, отговарящо на посочените в закона изисквания. Следователно наличието на сертификат, издаден от БТПП, е относимо към удостоверяването на определени обстоятелства, но не освобождава органа, компетентен да се произнесе по заявлението за пребиваване, от задължението да извърши проверка дали са налице всички предпоставки за предоставяне или продължаване на правото на пребиваване.

Производството по регистрация на търговско представителство в БТПП и производството по предоставяне на право на продължително пребиваване по ЗЧРБ са различни административни производства, осъществявани от различни органи и с различен предмет. Обстоятелството, че търговското представителство е регистрирано и БТПП е издала сертификат, не означава, че за органа по миграция възниква задължение автоматично да предостави право на пребиваване, без да провери изпълнението на относимите към това право законови предпоставки.

В този смисъл е и практиката на Върховния административен съд, обективирана в Решение № 1152 от 03.02.2026 г. на ВАС по адм. дело № 10418/2025 г., Решение № 11304 от 11.11.2025 г. на ВАС по адм. дело № 6374/2025 г. и Решение № 11577 от 18.11.2025 г. на ВАС по адм. дело № 6842/2025 г., съгласно която регистрацията на търговско представителство в БТПП и издаденият сертификат, удостоверяващ вписването, сами по себе си не обуславят задължително предоставяне на право на пребиваване на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ.

Поради това неоснователно е възражението на жалбоподателката, че с издаването на сертификата БТПП е извършила проверка, която изключва възможността органът по миграция да извърши собствена проверка в рамките на производството по заявлението за пребиваване. Проверката на предпоставките за регистрация и удостоверяване на съответните обстоятелства от БТПП не замества проверката, която следва да извърши компетентният административен орган при произнасянето по искането за предоставяне или продължаване на правото на пребиваване.

Отделно от това, самата разпоредба на чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ при искане за продължаване на

срока на пребиваване поставя значение върху извършената от представителя дейност през периода на предходното пребиваване и изпълнението на програмата за дейността на представителството. Следователно административният орган е имал основание да изиска доказателства, чрез които да установи реалното изпълнение на заявената дейност и да извърши преценка на тяхната доказателствена стойност.

В случая тази проверка е била извършена. На жалбоподателката е дадена възможност да представи доказателства за осъществяваната от нея дейност, като тя е представила длъжностна инструкция. Административният орган е обсъдил представения документ и е мотивирал защо го приема за недостатъчен да установи конкретно извършена от жалбоподателката представителна дейност. Самото несъгласие на жалбоподателката с тази доказателствена преценка не означава, че органът не е изпълнил задълженията си по чл. 35 и чл. 36 АПК.

По отношение на твърдяното нарушение на административнопроизводствените правила следва да се съобрази, че съгласно чл. 35 АПК индивидуалният административен акт се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая, а по силата на чл. 36 АПК доказателствата се събират служебно от административния орган, освен в предвидените от закона случаи. В конкретното производство органът е събрал необходимите данни, изискал е допълнителни доказателства относно обстоятелството, което е приел за спорно, и въз основа на тях е формирал крайния си извод.

Неоснователно е и оплакването, че липсата на връчване на уведомителното писмо е довела до нарушаване правото на защита на жалбоподателката. От съдържанието на административната преписка се установява, че на 07.04.2026 г. тя е представила документ именно във връзка с изисканите доказателства за извършваната от нея дейност като търговски представител. Следователно тя е била фактически уведомена за необходимостта да представи допълнителни доказателства и е упражнила тази възможност. При това положение не се установява такова нарушение на административнопроизводствените правила, което да е ограничило възможността ѝ да участва в производството и да защити интересите си.

Правилно е приложен и материалният закон. Правната регламентация на пребиваването на чужденците в РБ се съдържа в ЗЧРБ, в чийто чл. 22 е посочено, че пребиваването на чужденците в Република България се осъществява въз основа на: виза по чл. 9а, ал. 2, т. 3 и 4, международни договори или договори на Европейския съюз с трети държави за безвизов режим, актове на правото на Европейския съюз, които са в сила и се прилагат от Република България, разрешение на службите за административен контрол на чужденците. Разрешението по ал. 1, т. 4 се издава след писмено становище от Държавна агенция "Национална сигурност". В чл. 23 от ЗЧРБ е визирано, че чужденците пребивават в Република България: краткосрочно - до 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период от датата на влизането в страната, продължително - с разрешен срок до една година, освен в случаите, предвидени в този закон; дългосрочно-с разрешен първоначален срок 5 години и възможност за подновяване след подадено заявление и постоянно - с разрешен неопределен срок.

Съгласно чл. 26, ал. 2, във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ, които норми са посочени като правно основание за издаване на оспорената заповед, отказва се издаване на разрешение за пребиваване или продължаване на срока за пребиваване в страната на чужденец, за когото е установено, че не отговаря на условията по чл. 24, 24а - 24 г, 24е, 24з, 24и, 24к, 24м, 24н, 24о, 24п, 25, 33а, 33 г и 33к - 33м, 33п и 33т.

Съгласно чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ, разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които са представители на чуждестранно търговско дружество с регистрирано, след

проверка и оценка на представени документи относно икономическата активност и данъчната изрядност на чуждестранното дружество за период от две години преди регистрацията на представителството, както и на документи относно неговите планирани дейности, от Българската търговско-промишлена палата търговско представителство в Република България; разрешение за продължително пребиваване могат да получат не повече от трима представители за всяко чуждестранно търговско дружество; Българската търговско-промишлена палата своевременно уведомява дирекция "Миграция" при промяна обстоятелствата по регистрацията на представителството.

Именно в тази част административният орган е приел, че предпоставките не са доказани. Жалбоподателката не е представила конкретни доказателства, от които да може да се установи реалното ѝ участие в дейността на търговското представителство през релевантния период. Представената длъжностна инструкция определя функциите и задълженията, свързани с длъжността „търговски представител“, но сама по себе си не удостоверява, че описаните в нея дейности действително са били извършвани от жалбоподателката. Същото се отнася и до представената програма за бъдещата дейност на представителството – тя установява планирани действия, но не доказва фактическото им осъществяване през предходния период.

С оглед на изложеното административният орган основателно е приел, че представените документи не са достатъчни за установяване на реално осъществявана представителна дейност. Липсата на доказателства за конкретни действия, извършени от жалбоподателката в качеството ѝ на търговски представител, е релевантна за преценката по чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ, когато се иска продължаване на вече предоставено право на пребиваване на това основание.

Неточността при посочването на гражданството на жалбоподателката в мотивната част на заповедта, където тя е посочена като „иранският гражданин“, също не обуславя отмяна на акта. Действително посочването е неправилно, но същото представлява очевидна фактическа неточност, която следва да бъде преценена с оглед съдържанието на акта в неговата цялост. Жалбоподателката е индивидуализирана с трите си имена, дата на раждане и както в началната част, така и в диспозитива на заповедта, изрично е посочено, че е гражданка на Р. федерация. От изложените факти не възниква съмнение относно лицето, за което се отнася актът, нито относно предмета на произнасянето. Следователно допуснатата неточност не е от естество да засегне валидността или законосъобразността на заповедта.

С оглед на изложеното съдът приема, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в установената писмена форма, при спазване на приложимите административнопроизводствени правила и в съответствие с материалния закон. Не се установяват пороци, които да обуславят неговата отмяна.

По изложените съображения жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора и с оглед своевременно направеното искане за присъждане на разноски, на основание чл. 143, ал. 3 АПК, вр. чл. 37 Закона за правната помощ на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение от 100 евро, съобразено с фактическата и правна сложност на делото, както и извършените процесуални действия.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административният съд – С.-град, III отделение, 36 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Г. У. (G. U.), гражданка на Р. федерация, срещу Заповед № 513з-4413/21.04.2026 г. на началника на отдел „Миграция“ при Столична дирекция на

вътрешните работи, с която на основание чл. 26, ал. 2, във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 6 от Закона за чужденците в Република България е отказано предоставянето на право на продължително пребиваване в Република България по заявление с вх. № 100776/19.03.2026 г.

ОСЪЖДА Г. У. (G. U.), [дата на раждане] , гражданка на Р. федерация, да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи сумата от 100 /сто/ евро, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: